

הקדמה

ברוכים הבאים להרצאה שנייה שלנו בסדרה היומית "עיניים על עזה", התכנסות שהיא חיבור של מחאה ושל למידה. האורחת שלנו היום היא ד"ר לינא דלאשה, היסטוריונית של פלסטין וישראל, וביחוד של ההיסטוריה של הפלסטינים של 48. היא גם אקטיביסטית ופועלת הרבה למען צדק בפלסטין ובכלל. והיא תדבר איתנו היום על עזה והנכבה המתמשכת. לינא תדבר במשך שמונה דקות בערך ואחר כך נשאיר זמן לדיון קצרצר. כדי לייעל את התהליך, מי שרוצה לשאול שאלה מוזמנת לכתוב אותה בצ'אט ואני אקרא אותה ללינא אחרי הרצאה. ברוכה הבאה לינא ותודה רבה שבאת לדבר איתנו.

הרצאה

תודה רבה איילת, ותודה לכולם שהגיעו. תודה על היוזמה. אני חושבת שמאוד קריטי להמשיך לדבר על עזה במיוחד עכשיו. אבל אני חוזרת רגע בהיסטוריה, ואני אתחיל מראשיתה של התנועה הציונית שמראשית ימיה ביקשה, כתנועת התיישבותית קולוניאלית, ליצור רשות פוליטית יהודית בפלסטין על חשבון האוכלוסייה הפלסטינית הילידה. היא מצאה בקולוניאליזם הבריטי תומך נלהב שחזק אותה ואפשר את ביסוסה במשך שני העשורים שבהם עקרה התנועה הציונית עשרות אלפי איכרים פלסטינים תוך הרחבת ההתיישבות היהודית בתהליך את חזקה האידיאולוגית הטרנסספר בקרב מנהיגות התנועה ציונית כפתרון לחוסר "האיזון הדמוגרפי" כפי שראו ולהתנגדות הפלסטינית שכן הפלסטינים מענו לקבל את עקירתם ודחיקתם לשוליים במולדתם.

במלחמת 1948 ניצלה הציונות את ההזדמנות לשנות באופן קיצוני את המציאות הדמוגרפית והגאוגרפית בפלסטין, ובכך נוסדה מדינת ישראל על חורבן החברה הפלסטינית, הנכבה שלהם, שבה 750,000 פלסטינים גורשו מבתיהם ולמעלה מ-500 כפרים וישובים נהרסו. ישראל פעלה מיד כדי למנוע את חזרת הפליטים הפלסטינים ולבנות יישובים יהודים על אדמותיהם. כיבוש פלשתינה היסטורית הושלם בשנת 1967 עם כיבוש הגדה המערבית, רצועת עזה ועקירתם של כמעט 240,000 פלסטינים נוספים. מאז הפלסטינים חיים את הנכבה המתמשכת. כיום מיליוני פלסטינים עדיין חיים בפליטות. מיליונים אחרים תחת כיבוש ישראלי אכזרי והרחבת התנחלויות מתמשכת, וכמעט שני מיליון שהם בעלי זכויות יתר בקרב הפלסטינים בהיותם אזרחי ישראל, מופלים לרעה, מודרים לשוליים ומאוימים. אבל מאז הפשעים הנוראיים שבצע חמס בשביעי לאוקטובר הנכבה המתמשכת הגיעה לממדים חדשים, ועקפה את [המימדים של] 1948 ו-1967, כיוון שישראל הורסת באופן שיטתי את החיים בעזה וממשיכה במלחמה רצחנית בלתי פוסקת נגד אוכלוסיית עזה. זה לא רק הרצח של כמעט 58,000 אנשים באופן ישיר, כי מספר הנפגעים בפועל, כולל את אלה [הנפגעים] מתזונה או מחסור בשירותי בריאות גישה לתברואה ומים, הוא גדול פי כמה. ואת המספר נדע רק שיסיים הטבח. ישראל גם הרסה באופן שיטתי את מערכות החינוך והבריאות, כולל כל האוניברסיטאות בעזה, את התשתיות ואת הבתים.

כרגע יותר מ-60% מהבתים ומהבניינים בעזה ניזוקו או הושמדו, ומקומות כמו רפיח ובית לאהיה כמעט ונהרסו לחלוטין. כ-90% מאוכלוסיית עזה נעקרו וכרגע חיים בתזוזה – ישראל מזיזה אותם באופן מתמשך – וכמעט 83% מרצועת עזה נמצא כעת בתוך האזור הצבאי הישראלי תחת צווי עקירה. היקף ההרס עולה בהרבה על הנכבה של 48, והתאבון הישראלי נראה רחוק מלהיות מסופק. וכאן אני רוצה רגע להדגיש שגם כשמדברים כל הנכבה המתמשכת אני חושבת שכן חשוב להדגיש שלמרות ממד ההמשכיות, יש כאן עליית מדרגה אימה. ההיקף של הנכבה של היום מבחינת אבדן החיים ומבחינת הנזק לפלסטינים הוא בהיקף חדש לחלוטין. ועם אלה שיח הטרנסספר שדעך במשך כמה שנים במיינסטרים הישראלי חזר במלא עוצמתו. גירוש תושבי עזה הפך לדבר שכיח בקרב הישראלים עוד לפני רעיון הריוויירה של טראמפ. אבל זה לא רק השיח. כפי שהדגיש לאחרונה פרופ' גדי אלגזי, הגירוש המתוכנן של אוכלוסיית עזה כבר בעיצומו. ומי שמסתכל על המפה של עזה היום עם כל אזורי ביטחון עם הרצועה הקטנה מאוד שאליה הפלסטינים נדחקו, יכול לזהות את התמונה.

אידיאולוגיית הטרנסספר לא נעצרת בעזה. בעודנו מדברים, הקמפיין לטיהור אתני הואץ. ומי שלא ראה השבוע, הייתה קריאה דחופה לפעולה ותגובה להאצת התהליך הזה על ידי אישור אימונים צבאיים בתוך שטח האש. בנוסף לאלה, 29 קהילות כבר נעקרו מביתם בשטח C מאז אוקטובר 2023, והמתנחלים מגבירים את מסעות הטרור שלהם ומתפארים בהצלחתם בזמן שהמשלה מאשרת או מסדירה עוד ועוד התנחלויות בגדה המערבית עם כוונה מוצהרת של דחיקת הפלסטינים במיוחד משטח C אבל לא רק. אפילו אזרחים פלסטינים בתוך ישראל מאוימים בשיח הגירוש וגם באיומים משפטיים שונים של שלילת אזרחות, גירוש ומעצרים מנהליים וכו'. וכעת, כאשר תשומת הלב מופנית למלחמה באיראן עלינו להיות ערניים יותר במעקב אחרי מה שקורה בהתנגדות לנכבה המתמשכת, שנהפכת לאכזרית יותר ויותר גם בעזה כשישראל רוצחת עוד ועוד פלסטינים כל יום, במיוחד בתורים [לחלוקת] אוכל, אבל לא רק, גם כשהמצור וההרעבה ההמוניים נמשכים בעזה, וגם כאשר האיום בגירוש והאיום בעקירה מתרחבים יותר ויותר, אבל לא רק שם, גם בגדה המערבית, אנחנו חייבים להיות לוודא שהנכבה הזאת, הנכבה המתמשכת החוזרת, המתרחבת, לא תעבור בשקט ושקולנו ומחאתנו ישמעו, ואולי מעבר לדיבור.